

Cigare zavaroval

Neki Newyorčan si je kupil zabojček cigar ter jih dal zavarovati zoper ogenj. Nato pa je cigare pokadil ter šel k zavarovalnici ter od nje zahvetal odškodnino, češ, da so mu vse cigare zgorale in da ima zato pravico terjati zavarovalnino. Zavarovalnica pa se je branila izplačati. Ker se zavarovalnica tudi poravnati ni hotela, je mož šel k sodišču in zavarovalnico tožil. Sodišče pa je razsodilo, da ima mož prav, ker so cigare res zgorale in da mora zavarovalnica cigare plačati. Zavarovalnica je nato res plačala, toda moža naznanila državi. Pravniku, češ, da je hote in namerno zažgal gorljive stvari, katere je poprej dobro zavaroval. Sedaj je stvar vnovič prišla pred sodnike, kateri so moža obsodili na 3 mesece zapora.

Koliko časopisnega papirja porabi svet

Nek angleški strokovni list je objavil te številke: V Angliji porabi letno 26 kg časopisnega papirja za osebo, v Ameriki 22 kg, v Avstraliji 12, na Holandskem 11, v Franciji 9, v Skandinaviji 8, v Nemčiji 3,25 kg. V sovjetski Rusiji pride na človeka letno 1 kg časnikov. S temi številkami seve še ni rečeno, da v teh državah tudi največ berejo.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici **izvršuje** hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Petančić Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Mara, ti moraš biti sama zunaj. V kuhinji bo Lenčka opravila, Tončka ji bo pa pomagala.« pravi Lojz in Mara ga uboga.

Večeri se. Romarjev je že polna cerkev in po vsej Gori jih je kakor listja in trave. Srečavajo se tujci in se spoznavajo in prepoznavajo od prejšnjih let. Tu se sklepajo prijateljstva hitro med Hrvati in Slovenci, Kranjci in Štajerci.

Zdaj so zapeli zvonovi večernico, strelci so zažgali možnarje. Zvonenje in pokanje gre čez gore. Čez uro je mrak, večer in noč... Mara zavre pipco pri sodu, ki stoji na prostem. Okoli in okoli diši po svinjetini. Mladega prašička pečejo na ražnju. Mara ima čas za trenutke. Skoči med stojnice, da bi dobila odpustkov za Pavleta, ko jutri ne bo časa. Na Rožci je kres in pesem, tudi po Hrvaškem kresujejo bližnji sosedje. Zvoni pa povsod: pri sv. Katarini in na Klanjcu, na Bizeljskem in pri sv. Ani v Ravni. Povsod vre pesem iz srca in kipi vrisk iz duš, gre zvonjenje iz zvonikov in pokanje s hribov...

V Mari je sama sreča in veselje, volja pa razigrana, da bi vriskala kot fant. Se šali in smeje pri stojnici, fantom nagaja in se s kramarco pogaja.

»Ni vredno! Ste iz Rima prinesli to robo? Pa niste, ko vem. Predrago! Za pol!«

Dekleta barantajo s kramarco in jo vlečejo, ko se drži ko kaka stara skupulja.

»Hud mešetar si, Mara!« pravi Pavle in jo potrese za ramo, pa se ona obregne za šalo sitna ob njega:

»Saj za tebe barantam, fant. Če ti ni po volji, pa ne kupim nič!« Seže v žep na predpasniku in vrže drobiž na deske, da zazvenči.

»Da ne bo kdo mislil, da nimam! Pavle, ti si pa vzami to-le drobnjav!«

Fant se zadovoljno smeji, spravi kupljene reči in potegne Maro za sabo.

»Da bom še jaz svojo dolžnost opravil!«

Med stojnicami se rineta v gnječo ljudi. Vročje jima postaja, ko ni izhoda nikamor.

»Pojdiva nazaj, Pavle!« hoče Mara. On pa se hoče pokazati močnega. Napne lakti in suje na levo in desno. Sitnari se ta in oni, pa Pavle ne odgovarja nazaj. Mara se pomika za njim.

Ognji bliščijo, da je svetlo kakor v izbi. Obrazi se točno odražajo in videti so še lepši kakor so v resnici.

»Mara!« je dahnil za njo nekdo čisto blizu, skoro v lase.

Ona se ozre in zaišče znani obraz in usta, ki jo kličejo. Napne oko in postoji, Pavle pa se odmakne in se vtopi v gnječi z vero, da je ona za njim. Gleda, najde in prebledi.

Mladenič z črnimi lasmi in drobnimi očmi... V enem hipu zaživi v Mari tujina, slavne Benetke, potovanje s pevci in z njim. In zdaj je tu spomin na zagrenjeno preteklost, on, ki jo je pobral z bele laške ceste in jo vzel na voz, da jim je pela in s pesmijo dospela v domovino, na sv. Gore.

»Mara!« zvoni mladeničeva govorica.

Njo je sram. Vročina ji siplje potne kaplje na lice in čelo, oči ji medlijo in srce razbija.

»Dobro mi je storil, jaz pa sem lagala in mu ušla!« jo peče in grabi, ko ne misli niti ne ve, kako bi se izgovorila.

»Zakaj si nam to naredila? Te nismo dovolj ljubili? Si pretrpela od nas kako krivico? Od mene?«

Mara bi morala dati odgovor, pa ga ne more. Oči fantov in deklet okoli zrejo vanjo in se ji posmehujejo. Zbere vso moč, sune v živo ograjo in tišči z glavo naprej, da bi ubežala. Mladenič za njo. Ljudje pa v smeh, ozek in zasmehujoč.

49

»Mara! Še besedo!« prasi in moleduje mladenič in kakor brezumen ne gleda na usta in obraze ljudi, ki se mu smejejo.

Mara plane v hišo in v izbo in se vrže na postelj, rdeča kot škrlat v obraz in vroča, spotena. Mladenič je v hipu pri njej. Od zunaj pa smeji prebijajo šipe in bičajo Maro.

»Mara! Povej, ali greš z menoj?! Moraš iti, ti si obljubila meni, da ostaneš za vedno. Nadaljujemo pot proti Zagrebu. Meni ni dalo miru in slutnja me je gnala sem, da te najdem in privedem nazaj. Radi mene, za mene, pojdi nazaj!«

Njegove fino rezane nosnice dihajo globoko in vroče kakor v strasti.

Mari se je odprla duša:

»Giovanni, pojdi, beži, pusti me! Vse moje obljube so bile laž in pretveza, da sem dospela domov, na svete Gore. To je moj dom! Lagala sem tebi in vsem. Beži in pusti me! Moja poroka bo jutri zvečer. Saj razumeš, prosim te, pojdi!«

Mladenič pa stoji nepremično in oči mu steklene. Nabrekle ustnice drhte in krvavo rdijo.

»Nevesta! Mara!«

V Mari se obudi upanje. Stopi predenj, da ga doseže dih njene sape in za trenutek pomolči, potem pa še enkrat zahteva:

»Odidi! Nevesta sem...«

Pogledata si iz oči v oči, potem jih povesta v tla...

»Grem, radi tvoje sreče...« zašepče tiho, ji poljubi roko in izgine v noč. Mara pa stoji še dolgo na mestu, kakor da ne bi verjela, da je šel. Zažge se ji misel, da bi ga poklicala nazaj. Odpre usta, pa po hodniku pripojo Pavletovi koraki. Zdane se, pograbi predpasnik s postelje in si ga pripenja.

»Kaj si mi zbežala, Mara?«

Naredi se sitno, kakor je njena navada, in ga zavrne:

»Kaj bi se te morala vedno držati, ko otroč materinega krila?«

Pavle ne sluti, da je izvojevala veliki boj s preteklostjo in s spominom na tujino.

»Odpustke sem ti prinesel.«

Mara pogleda in ga draži:

»Malo je, jaz sem ti več dala!«

Lojz kliče Maro, Lenčka jo išče.

»Ob šestih zvečer bo poroka, so rekli dekan. Mara, ali si vesela?«

Mara ga upikne in se nasmehne:

»Le glej, da ne boš pozabil priti!« in hiti, da postreže ljudem, ki čakajo trudni, lačni in žejni. Noč je lepa. Gore so medenožlate v mesečini, ki lije v širokih, svetlih trakovih na zemljo. Zublji kresov sikajo z ognjenimi jeziki ostro v nebo. Na sejmišču streljajo. V stolpu pritrkava. Berač brez noge navija lajno... V šotoru igrajo Hrvatje. V cerkvi romarji svete pesmi popevajo v štirih zborih. Fantje pojo na Bizeljskem.

Romanje se je sijajno završilo. Mnogo oči se je omočilo od solz iz veselja. Janez je občutil žalost in radost, ko so cerkev blagoslovili z novo monštranco. Poleg njega je klečala ženska, ki je jokala glasno in v trepetu, kakor da bi se zvijala v krčih. Ko so orglje gromko odbučale in se je razlezel dim kadila izpred oltarja po celi cerkvi, jo je poiskal in nagovoril:

»Ali ste vi, Meta?« Prijel jo je za roko in ji dejal v tolažbo:

»Ali je bilo lepo, da bi se zjokal.«

Ona pa ni mogla odgovoriti. Le za roko ga je prijala in mu jo močila s sozami.

»Odpusti, Janez!« je drhtela.

On je razumel, da misli na kazen, ki mu jo je ona priskrbela.

»Na gostijo pridite zvečer!« jo je povabil in se odtrgal od nje.

(Konec sledi.)